

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев1 41/2021
10.11.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић и Данијеле Николић, чланова већа, у парници из радног односа тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Петар Цветковић адвокат из ..., против туженог ЈКП „Паркинг сервис“ Нови Сад, чији је пуномоћник Александар Бојков адвокат из ..., ради исплате, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2246/16 од 25.01.2017. године, у седници већа одржаној дана 10.11.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2246/16 од 25.01.2017. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П1 1327/2015 од 19.04.2016. године, ставом првим и другим изреке, усвојен је тужбени захтев и обавезан тужени да на име разлике накнаде трошкова за регрес за коришћење годишњег одмора у периоду од јуна 2012. године до јануара 2015. године исплати тужиоцу износ од укупно 50.612,83 динара са законском затезном каматом на новчане износе наведене у овом ставу изреке почев од означених датума па до исплате, све у року од 8 дана од дана достављања преписа пресуде. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да накнади тужиоцу парничне трошкове у износу од 65.660,00 динара са затезном каматом од дана пресуђења до исплате, у року од 8 дана до дана достављања преписа пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2246/16 од 25.01.2017. године, ставом првим изреке, преиначена је пресуда Основног суда у Новом Саду П1 1327/2015 од 19.04.2016. године тако што је одбијен захтев којим је тужилац тражио да се обавезе тужени на исплату разлике накнаде трошкова за регрес за коришћење годишњег одмора у периоду од јуна 2012. године до јануара 2015. године у укупном износу од 50.612,83 динара са законском затезном каматом на новчане износе наведене у овом ставу изреке почев од означених датума па до исплате, као и на накнаду парничних трошкова у износу од 65.660,00 динара са затезном каматом од дана пресуђења до исплате. Ставом другим изреке, обавезан је тужилац да накнади туженом трошкове спора у износу од 39.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију из свих законских разлога.

Пресудом Врховног касационог суда Рев2 1306/2017 од 07.02.2018. године, ставом првим изреке, усвојена је ревизија тужиоца и преиначена пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2246/16 од 25.01.2017. године, тако што је одбијена као неоснована жалба туженог и потврђена пресуда Основног суда у Новом Саду П1 1327/2015 од 19.04.2016. године. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да на име трошкова парничног поступка исплати тужиоцу износ од 31.622,50 динара у року од 15 дана од дана пријема пресуде.

Одлуком Уставног суда Уж 7771/2018 од 29.07.2021. године усвојена је уставна жалба туженог и утврђено да је пресудом Врховног касационог суда Рев2 1306/17 од 07.02.2018. године повређено право подносиоца уставне жалбе на правично суђење из члана 32. став 1. Устава Републике Србије (тачка 1), поништена пресуда Врховног касационог суда Рев2 1306/17 од 07.02.2018. године и одређено да исти суд донесе нову одлуку о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2246/16 од 25.01.2017. године (тачка 2) и одбачен предлог подносиоца уставне жалбе за одлагање извршења пресуде из тачке 1 (тачка 3).

Одлучујући поново о изјављеној ревизији, на основу члана 403. став 2. тачка 2. и члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да тужиочева ревизија није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 375. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Ревизијом се посебно не указује на друге битне повреде одредаба парничног поступка које су чланом 407. став 1. тачке 2. и 3. ЗПП предвиђене као разлози за овај ванредни правни лек.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу код туженог по основу уговора о раду од ...2005. године. По одредби тачке 8. уговора о раду тужилац има право на увећану зараду, накнаду зараде, накнаду трошкова и друга примања у складу са Законом и Колективним уговором, као и додатак од 0,4% од цене рада за радно место за сваку навршену пуну годину рада. Тужилац је са туженим уговорио коефицијент посла у висини од 2,10 и да се зарада за пуно радно време и стандардни учинак обрачунава множењем званичне цене за најједноставнији рад и коефицијента. Коефицијент обрачуна зараде тужиоца утврђен је у складу са чланом 10. Посебног колективног уговора за јавна комунална и друга јавна предузећа Града Новог Сада. Према тачки 7. уговора, зарада се исплаћује до 10-ог у месецу за претходни месец. Тужени је 18.09.2014. године сачинио за тужиоца обавештење уз анекс уговора о раду, у коме је наведено да до закључења анекса долази због измена елемената зараде тужиоца. Анекс уговора о раду странке су закључиле истог дана, и по том анексу тужилац је распоређен на послове радног места пословође контролора, коефицијент за обрачун зараде уговорен је у висини од 2,40, а основна бруто зарада у висини од најмање 43.200,00 динара. Анексом уговора о раду странке су уговориле да тужилац има право на накнаду трошкова регреса за коришћење годишњег одмора у висини од 75% од просечне месечне зараде по запосленом у Републици Србији, према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике, ако има право на годишњи одмор у трајању од најмање 20 радних дана. Тужилац је годишње одморе за период од 2012. године до 2015. године користио, и то у новембру 2012. године, мају и јулу 2013. године и новембру 2014. године. Програмима пословања туженог за 2012, 2013, 2014. и 2015. годину предвиђена је маса зарада у укупном

износу, у којој није исказана структура зарада по појединим елементима, па ни за регрес за коришћење годишњег одмора. Тужени у плану и програму пословања није планирао посебна средства за исплату запосленима регреса за коришћење годишњег одмора. Тужиоцу је исплата регреса вршена у складу са програмом пословања за сваку од спорних година.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да је тужени био у обавези да за тужиоца посебно планира средства за накнаду регреса у складу са чланом 42. Посебног колективног уговора за јавна комунална и друга јавна предузећа Града Новог Сада од 10.08.2013. године, чланом 54. Колективног уговора туженог и Анексом уговора о раду, којима је запосленима признато право на накнаду трошкова регреса за коришћење годишњег одмора у висини од 75% од просечне месечне зараде по запосленом у Републици Србији према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике, ако запослени има право на годишњи одмор у трајању од најмање 20 радних дана. Због тога је обавезао туженог да исплати тужиоцу разлику између исплаћеног и припадајућег регреса.

По становишту другостепеног суда, о правима запослених у јавним предузећима требало је одлучивати на основу Закона о јавним предузећима и обављању делатности од општег интереса, односно Закона о јавним предузећима, као посебних закона у смислу члана 1. Закона о раду. Како су обрачун и исплата накнаде трошкова за регрес за коришћење годишњег одмора регулисани принудним прописима, а у спорном периоду су то били Закон о јавним предузећима и обављању делатности од општег интереса и Закон о јавним предузећима, као и Уредба донета у извршавању тих Закона, другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев, налазећи да је тужиоцу исплаћена накнада за регрес за коришћење годишњег одмора за сваку од спорних година у складу са програмом пословања, у оквиру планираног укупног износа средстава за зараде запослених.

Изложено правно становиште другостепеног суда прихвата и Врховни касациони суд.

Законом о раду („Службени гласник Републике Србије“ број 24/05...75/14), поред осталог прописано је да сваки запослени има право на исплату зараде у висини која се утврђује законом, општим актом послодавца и уговором о раду (члан 104. став 1), да запослени има право на накнаду трошкова у складу са општим актом и уговором о раду, између осталог и за регрес за коришћење годишњег одмора (члан 118. став 1. тачка б), који представља део зараде запосленог (члан 105. став 3. у вези става 1).

Тужиочев послодавац је јавно предузеће чији је оснивач Град Нови Сад. Пословање туженог, укључујући и обрачун и исплату зарада у спорном периоду било је регулисано Законом о јавним предузећима и обављању делатности од општег интереса („Службени гласник Републике Србије“ број 25/00...123/07) и Законом о јавним предузећима („Службени гласник Републике Србије“ број 119/12...44/14), као и уредбама о начину и контроли обрачуна исплате зарада у јавним предузећима које је Влада Републике Србије донела на основу овлашћења из наведених Закона.

Одредбе означених Закона и уредбе ограничавале су туженог, под претњом прописаних санкција, да самостално доноси опште акте којима се уређује питање

зарада и да врши обрачун и исплату зарада без претходно добијене сагласности оснивача. Наведеним законима прописано је да јавно предузеће послује на основу претходно донетог програма пословања на који сагласност даје оснивач, а који обавезно садржи све позиције расхода по наменама за читаву наредну календарску годину, дакле и за зараде, као и елементе за целовито сагледавање политике зарада и запослености у том предузећу. Планирана политика зарада мора се утврдити у складу са политиком пројектованог раста зарада коју утврђује Влада Републике Србије. Означеним уредбама Влада је, на основу изричитог законског овлашћења, прецизно уредила питање зарада у јавним предузећима.

Из изложеног следи да је у погледу утврђивања зарада у јавном предузећу однос послодавца и запосленог уговорни однос, али само у оквиру прописаних правила и ограничења којима се тежи очувању масе зарада планиране програмом пословања за одређену пословну годину. Програмом се не дерогирају права запослених по основу радног односа, нити је то његов циљ, већ се истим само може довести у питање да ли ће запослени своја права остварити у пуном обиму или не, што директно зависи од фискалних захтева који се у свакој календарској години постављају пред јединицу локалне самоуправе (члан 36а Закона о буџетском систему).

У конкретном случају, тужиоцу није ускраћено право на накнаду регреса за коришћење годишњег одмора и он је то право остварио у границама масе средстава за зараде, предвиђеној програмима које је тужени доносио за сваку од спорних година, уз сагласност оснивача. Донети програми су морали бити усаглашени са одлукама о буџету локалне власти, које је јединица локалне самоуправе донела пратећи обавезујуће смернице министарства надлежног за послове финансија, као и са политиком пројектованог раста зарада коју за сваку календарску годину утврђује Влада Републике Србије, све како би се избегла привремена обустава преноса средстава из буџета Републике Србије којом би директно било доведено у питање финансирање, а самим тим и функционисање јединица локалне самоуправе.

Из наведених разлога, по оцени Врховног касационог суда, нису основани наводи ревизије тужиоца о погрешној примени материјалног права. Због тога је, имајући у виду и члан 166. став 2. Устава Републике Србије, у поступку извршења одлуке Уставног суда применом члана 414. став 1. ЗПП одлучено као у изреци.

**Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић